Bibliotheken Zonder Grenzen
BELGIË

Kennis delen, alle mogelijkheden openstellen !

JAARVERSLAG 2022

Externe cijfers van onze organisatie zijn afkomstig uit de volgende bronnen:
Étude Caisse d'Épargne - Association e-enfance/3018 réalisé par Audirep ● Baromètre de l'Inclusion Numérique de la Fondation Roi Baudouin, 2020 ● Zoom! Inclusion numérique. L'accès aux services numériques essentiels – Publication Roi Baudoin ● «Baisse du niveau scolaire: le coût caché de la pandémie de Covid-19» - Bureau fédéral du plan ● #Génération2020 les jeunes et les pratiques numériques, Média Animation, 2020 ● Commission européenne. Women in the digital age: final report, 2018.

Redactie Philippe Courtois / Tanya Beckers / Robin D'hooge
Ontwerp Simon Ruaut
Foto Bibliotheken Zonder Grenzen

CHRONOLOGIE VAN EEN JAAR

FEBRUARI

Uitdelen van boeken aan scholen en bibliotheken die getroffen zijn door de overstromingen in 2021.

MAART

Russische invasie in Oekraïne: BZG in Polen met spoed gemobiliseerd.

Pagina 17

Start van het Europese KHAN4STEM-project om digitale inclusie in de klas te bevorderen.

APRIL

Eerste uitrol van een *Ideas Box* aan de Pools-Oekraïense grens als reactie op de Russische invasie in Oekraïne.

Pagina 19

Start van het tweede seizoen Questionauten met vijf nieuwe video's over STEAM.

Eerste evenement «Word een Questionaut» tijdens de Printemps des Sciences in Bergen.

MEI

Start van de connectoo-opleiding, een initiatief van de FOD BOSA in samenwerking met BZG België.

Pagina 19

Eerste dag van het Cyber Captain-project in het CEPES-instituut in Jodoigne.

CHRONOLOGIE VAN EEN JAAR

JUNI

Pagina 13

Start van de Summer Buddy-campagne, gericht op het opleiden van burgervrijwillig(st)ers tijdens de zomer om digitale inclusie te bevorderen.

JULI

Ondertekening van het Digitale Inclusie Charter van DigitAll samen met 45 andere organisaties en bedrijven.

Radiocampagne «100 minuten om de wereld te veranderen» ter promotie van het Digital Buddy-programma.

AUGUSTUS

Partnerschap met DH.be voor het opzetten van online quizzen voor kinderen en ouders.

SEPTEMBER

Pagina 21

Opening van de eerste microbibliotheken in opvangcentra voor vluchtelingen.

Publieksvoorlichtingsdag die meer dan 350 mensen bereikt heeft in het Rive Gauche-centrum in Charleroi.

OKTOBER

Pagina 14

Diploma-uitreiking van de eerste connectoo-afgestudeerden.

BZG viert zijn vijfjarig bestaan.

Start van de digitale inclusietour in België.

NOVEMBER

Tweede editie van «Word een Questionaut».

Pagina 15

BZG ontvangt de Federale Prijs Armoedebestrijding 2022 voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Pagina 21

Lancering van de applicatie *Bonjour Belgique* voor Oekraïense vluchtelingen om hen te helpen Frans te leren.

BZG Internationaal viert zijn 15e verjaardag.

DECEMBER

Sinterklaasactie voor Oekraïense vluchtelingenkinderen in samenwerking met NATO Charity Bazaar.

Pagina 13

De eerste Digital Buddies starten in Wallonië.

Steun toegekend voor de ontwikkeling van Khan Academy in het Nederlands.

ONZE MISSIE

Bibliotheken Zonder Grenzen maakt kwetsbare bevolkingsgroepen mondiger door het bevorderen van betere toegang tot onderwijs, cultuur en informatie. In België willen we de sociale ongelijkheden verminderen door het creëren en beschikbaar stellen van innovatieve, educatieve tools en inhoud en door actoren ter plaatse weerbaarder te maken door opleidingen en ondersteuning bij de verschillende ontwikkelde projecten.

ONZE WAARDEN

Delen · Respect · Creativiteit

Innovatie · Inclusie · Culturele diversiteit

3 GEMEENSCHAPPELIJKE PIJLERS VAN ONZE PROJECTEN

Inhouden verspreiden

Tools ontwikkelen

Publieksbemiddeling en opleiden

WOORD VAN DE VOORZITTER

Dierbare vriendinnen, dierbare vrienden,

Mijn dankbaarheid is groot terwijl ik u dit jaarverslag 2022 presenteer, dat getuigt van een ongelooflijk druk jaar voor Bibliotheken Zonder Grenzen. Drie belangrijke gebeurtenissen hebben ons gesterkt in onze vastberadenheid om te volharden in onze dringende en noodzakelijke missie om de meest kwetsbaren toegang tot kennis te verschaffen.

Allereerst wil ik hulde brengen aan de ongelooflijke manier waarop onze teams zich gemobiliseerd hebben als reactie op de oorlog in Oekraïne. Amper een paar dagen na het begin van de invasie stelden we een noodplan op dat het beste van de BZG-expertise samenbracht om verdreven en vluchtende Oekraïners te helpen. Naast de inzet van tien Ideas Boxes voor vluchtelingen bij grensovergangen en verdreven inwoners in Oekraïne, en eenendertig «microbibliotheken» in opvangfaciliteiten in Frankrijk, België en Italië, zette deze crisis ons ook aan tot innovatie, met de creatie in recordtijd van de gratis app «Bonjour», die vluchtelingen helpt Frans te leren en te integreren in hun gastland.

In 2022 ondertekenden we ook een belangrijk partnerschap met de Verenigde Naties om vrouwelijke slachtoffers van seksueel geweld in conflicten te helpen. In de komende maanden en jaren zullen tientallen Ideas Boxes worden ingezet in de gebieden die het zwaarst zijn getroffen door deze misdaden, om vrouwelijke slachtoffers te helpen hun leven weer op te bouwen door middel van psychologische en juridische ondersteuning en beroepsopleidingen.

Dit partnerschap getuigt van de relevantie van onze acties in de ogen van de grootste internationale instellingen en valideert de logica achter de schaalverandering die we aan het doorvoeren zijn als onderdeel van ons plan «Horizon 2030». Gestimuleerd door het ophalen van meer dan twee miljoen euro aan obligatieleningen vorig jaar, heeft deze strategie tot doel onze impact te verdrievoudigen tegen het einde van het decennium.

Tot slot willen we hulde brengen aan het opmerkelijke werk dat is verricht door de nationale organisaties die lid zijn van het BZG-netwerk in de Verenigde Staten, België en Italië. Hun inzet versterkt onze wereldwijde aanwezigheid en stelt ons in staat om krachtige synergieën te creëren die onze impact op het terrein vergroten.

In totaal bereikten alle organisaties in het internationale netwerk in 2022 meer dan 450.000 mensen - waarvan 72% jongeren onder de 25 jaar - in 18 landen.

Niets van dit alles zou mogelijk zijn zonder de niet aflatende steun van onze partners, vrijwilligers, leden en donateurs, die ik van harte wil bedanken. Het eert ons dat jullie aan onze kant staan en het moedigt ons aan om onze inspanningen nooit te laten verslappen.

Ondanks deze moeilijke tijden blijft onze horizon helder: «Kennis delen, alle mogelijkheden openstellen».

Veel leesplezier,

Patrick Weil, Stichter en Voorzitter van Bibliotheken Zonder Grenzen

ONZE IMPACT IN 2022

7 Projecten

154.493 Personen bereikt

918
Leerkrachten opgeleid en bewustgemaakt met behulp van een BZG-project

10.784
kinderen bereikt met een BZG-project

127.001
Leerlingen op het platform van Khan Academy

397
Opvoeders, opleiders en groepsleiders opgeleid door BZG

329
Ouders bewustgemaakt door BZG

64
Digital Buddies

15.000
Vluchtelingen bereikt met een BZG-project

462 (opleidings) activiteiten in België

310
Scholen in heel België

50
Bibliotheken en openbare computerruimtes in de Federatie Wallonië-Brussel

25
Personen in dienst bij BZG België

EEN WOORD VAN DE DIRECTEUR

Hoe kunnen we deze terugblik op 2022 beginnen zonder de oorlog in Oekraïne te noemen? In de nasleep van 20 februari 2022 hebben alle vestigingen van Bibliotheken Zonder Grenzen besloten zich te mobiliseren om Oekraïense inwoners, ontheemden en vluchtelingen in hun land en in heel Europa te beschermen, te ondersteunen en te begeleiden. In België heeft dit engagement geleid tot het in het leven roepen van initiatieven die gericht zijn op de opvang en integratie van vluchtelingen.

Ik ben over het algemeen niet gewend om te reageren op de urgentie van de actualiteit, maar ik ben trots op onze capaciteit om ons aan te passen en op de inzet van alle teams die vanaf de eerste weken betrokken zijn geweest bij dit nieuwe thema. We zijn erin geslaagd om met onze acties **meer dan 15.000 vluchtelingen te bereiken.**

Tegelijkertijd is BZG België in 2022 blijven groeien, en dat is heel goed nieuws. Ook dit jaar was onze impact zowel kwantitatief als kwalitatief. Ik noem slechts drie cijfers ter illustratie van deze positieve resultaten.

Meer dan één op de twee leerlingen in de Federatie Wallonië-Brussel heeft het afgelopen jaar gebruik gemaakt van Khan Academy om nieuwe kennis op te doen, een les te herhalen of zich voor te bereiden op examens. Dit is het resultaat van de lokale ondersteuning en opleiding van leerkrachten en opvoeders.

Dankzij het Cyber Helden-project voelt **80% van de opgeleide leerkrachten en ouders** zich nu meer op zijn gemak bij het bespreken of aankaarten van cyberveiligheid en digitaal burgerschap met hun kinderen of leerlingen. Een percentage dat laat zien hoe belangrijk het werk is geweest dat de BZG de afgelopen vier jaar heeft verricht.

Ik eindig met het noemen van **het getal 413**. Het aantal verzorgers, ambtenaren en vrijwilligers dat in 2022 is opgeleid in digitale ondersteuning. Het is nog te vroeg om de impact van deze opleidingen te meten, maar het groeiend aantal mensen dat zich zorgen maakt over deze problematiek sterkt ons in onze mening dat we door moeten gaan met onze bewustmakings- en opleidingsinitiatieven.

Deze positieve kijk mag echter de vele tekortkomingen en problemen in het Belgische systeem niet verhullen. Ja, in het onderwijs zijn leerkrachten minder bang voor digitale technologie. Wat dit betreft heeft het coronavirus ons jaren werk bespaard, maar het heeft ook een grote invloed gehad op de scholing van leerlingen. Ze betalen nog steeds de prijs, met grote leerachterstanden en grote verschillen tussen taalgemeenschappen.

Hetzelfde geldt voor digitale inclusie: de diversiteit van de actoren, de maturiteit van de projecten en het bewustzijnsniveau verschillen van regio tot regio en van gemeenschap tot gemeenschap. Ik zie echter een echte evolutie, met initiatieven op zowel publiek als particulier niveau. Beslissingen die de komende jaren van invloed zouden moeten zijn op onze activiteiten.

De hoge vlucht die de afgelopen jaren genomen is, positioneert BZG steeds meer als een belangrijke speler in het Belgische ngo-landschap. In 2023 gaan we door met het uitbreiden en verspreiden van onze acties, het opzetten van nieuwe netwerken en aantrekken van partners en het ontwikkelen van projecten voor burgers.

Dimitri Verboomen, Directeur van Bibliotheken Zonder Grenzen - België

ONZE PROJECTEN OP THEMA VAN INTERVENTIE

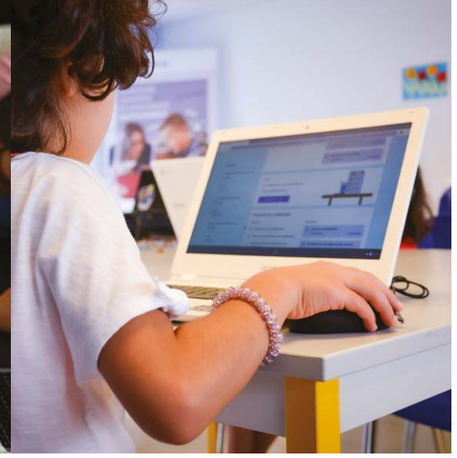

DIGITALE TRANSFORMATIE : GROEIENDE ONGELIJKHEID

Digitale technologie speelt elk jaar een steeds belangrijkere rol in ons dagelijks leven, zozeer zelfs dat er op sommige gebieden geen alternatieven meer zijn. Het beheersen van digitale tools is een essentiële vaardigheid geworden om met collega's of vrienden te communiceren, bepaalde producten te kopen, een opleiding te volgen, een baan te vinden of simpelweg je rechten te doen gelden.

E-bankieren, e-commerce en e-health zijn de norm geworden in België. De toenemende digitalisering van deze particuliere en publieke diensten snijdt aan twee kanten. Het brengt veel voordelen met zich mee, maar vergroot tegelijkertijd bestaande ongelijkheden.
Volgens de Barometer van de Digitale Inclusie, gepubliceerd in 2022 door de Koning Boudewijnstichting, bevindt 46% ofwel bijna de helft van de Belgen tussen 16 en 74 jaar zich in een digitaal kwetsbare situatie. Van hen voert 55% geen enkele administratieve procedure online uit en, wat nog zorgwekkender is, hun vaardigheden zijn het zwakst onder mensen die sociaaleconomisch en cultureel al kwetsbaar zijn.

ONZE AANPAK

Gezien de dringende noodzaak om deze digitale kloof te overbruggen, heeft BZG België ervoor gekozen om zijn acties te richten op het ontwikkelen van de digitale vaardigheden van kwetsbare groepen. We ondernemen actie in het veld door eerstelijns actoren op te leiden en uit te rusten in digitale ondersteuning. Maar de kloof overbruggen kan niet zonder de Belgische burgers erbij te betrekken. Daarom blijven we ons netwerk van vrijwilligers ontwikkelen : de Digital Buddies. Het zijn vrijwilligers die ter plaatse essentiële hulp bieden.

ONZE IMPACT IN 2022

136
Mensen opgeleid in digitale ondersteuning

Een impact in **4** grote steden in de FWB :

Brussel, Charleroi, Luik, Doornik.

64
Opgeleide Digital Buddies

Digitale inclusie
Begeleiden in het veld

Veldwerkers opleiden tot digitale assistenten

Het opleiden van professionals die in direct contact staan met kwetsbare groepen (geïsoleerde vrouwen, ouderen, mensen met een precaire achtergrond of nieuwkomers, enz.) was één van de belangrijkste doelstellingen van 2022. BZG België biedt **een gratis opleiding aan om hen te helpen hun positie als digitale assistenten te versterken** en zich voor te bereiden **om te kunnen inspelen op de specifieke behoeften van hun publiek.**

Bibliothecarissen, coördinatoren van digibanken en digipunten, publieke diensten... Zij zijn de publieksbemiddelaars die eindgebruikers helpen om digitale technologie onder de knie te krijgen. Zij zijn de sleutels om mensen weer zelfstandig(er) te maken.

Van Charleroi via Brussel tot Luik zijn **meer dan 100 mensen opgeleid** die nu de vaardigheden hebben om Belgische burgers, die gemarginaliseerd worden door digitale technologie, te begrijpen en te ondersteunen.

"Dankzij de opleidingen kan ik in mijn eigen tempo werken. Ik heb meer vertrouwen gekregen in mezelf en in mijn capaciteiten. Dingen zijn duidelijker en makkelijker te begrijpen. Ik haal er veel voldoening uit en ik ben sneller geneigd om ons publiek uit te leggen wat het moet doen als het een vraag heeft over digitale vaardigheden."

Jackie Godimus – bibliothecaris in Erquelinnes

De Digital Buddies, een gemeenschap van betrokken burgers

De digitale kloof raakt elke laag van onze samenleving en iedereen kan hier iets aan doen. De gemeenschap van vrijwilligers Digital Buddies is een project dat **de bezorgdheid weerspiegelt van veel burgers** die zien dat er iets mis is ; burgers die niet achterover willen leunen en niets doen.

Binnen hun **familie-, vrienden- of werkkring of bij lokale verenigingen en publieke instellingen** zetten vrijwilligers zich in om iedereen die het gevoel heeft moeite te hebben met digitale technologie te helpen en te ondersteunen. Ze zijn geen experts op dit gebied, maar zijn door BZG opgeleid in digitale ondersteuning.

In 2022 hebben een aantal Digital Buddies zich beschikbaar gesteld voor bibliotheken en digibanken. In samenwerking met de opvangcentra hebben ze een digitaal meldpunt opgezet dat voor iedereen toegankelijk is. Deze essentiële diensten zouden **niet mogelijk zijn geweest zonder de inzet van onze vrijwilligers.**

Digitale inclusie, rechtstreeks samenwerken met overheden

connectoo, de opleiding voor ambtenaren

De connectoo-opleiding werd ontwikkeld door de teams van BZG België, op initiatief van de federale overheid en de FOD BOSA. Het doel van de opleiding is om ambtenaren in staat te stellen beter rekening te houden met de burgers die het meeste geraakt worden door de digitale kloof en deze te helpen de eerste drempels te overwinnen om toegang te krijgen tot online overheidsdiensten zoals itsme®, MyMinfin of Mijngezondheid.be. **Het doel is om 10.000 ambtenaren op te leiden.**

In 2022 zijn al **250 ambtenaren** gecertificeerd. Het connectoo-diploma won ook de Inclusieprijs op de Federale Dag van Inclusie, een erkenning voor de kwaliteit van de door BZG België gecreëerde inhoud. Alle informatie is beschikbaar op connectoo.belgium.be.

IN 2023

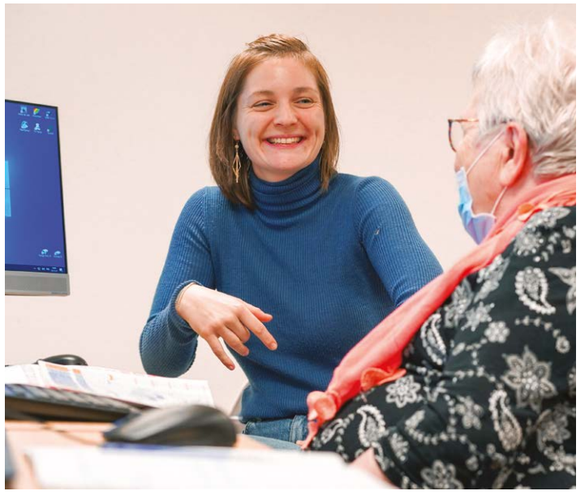

Clic@Work, aanscherpen digitale vaardigheden van vrouwen op zoek naar een andere loopbaan

In een tijd waarin steeds meer banen digitale vaardigheden vereisen, worden vrouwen (door hun carrièrekeuze, initiële opleiding, werk of leeftijd) vaak uitgesloten van deze digitale overgang en dus ook van de veranderende economische wereld.

In 2023 zal BZG België een opleidingsproject aanbieden dat uitsluitend gericht is op vrouwen, om hun digitale vaardigheden op de werkplek te verbeteren. We zullen ons richten op een sector die een snelle digitalisering doormaakt en waarin vrouwen bijzonder goed vertegenwoordigd zijn, namelijk die van huishoudelijke hulpen en thuishulpen, aanbieders van dienstencheques.

Door middel van een reeks digitale workshops helpen we deze vrouwen om zich de digitale tools eigen te maken die nuttig en noodzakelijk zijn in hun dagelijks leven en die bijdragen aan hun professionele inclusie en emancipatie. Het doel is om meer dan 1.000 aanbieders van dienstencheques op te leiden.

2023, een jaar in het teken van ondersteuning voor OCMW's!

In het kader van het Digilab-project zullen we vanaf het voorjaar van 2023 opleidingen organiseren voor OCMW-medewerkers om hen bewuster te maken van de digitale kloof.

Aan het einde van de opleiding zullen deze medewerkers in staat zijn om kwetsbare groepen te identificeren, hen door te verwijzen naar de juiste structuren en partners en (afhankelijk van hun functie) workshops en inloopcentra op te zetten om mensen te helpen digitaal onafhankelijk te worden.

Elk opleidingsproject beantwoordt aan de specifieke behoeften die door de OCMW's werden aangegeven. We zijn van plan om meer dan 400 begeleiders en ontvangers op te leiden.

INZOOMEN OP

Het grote publiek bewustmaken van de digitale kloof: het geval van Charleroi

Dankzij de steun van Alstom en de stad Charleroi heeft BZG België een originele en ludieke activiteit bedacht om de inwoners van Charleroi te vragen naar hun eigen digitale gewoonten. Dit bewustmakingsevenement maakt deel uit van ons mandaat voor een grotere digitale inclusie in België.

De voorgestelde activiteit werd in de vorm van een avontuur in drie fasen gegoten. Deelnemers moesten verschillende vragen en quizzen beantwoorden over het gebruik van digitale tools. Voor velen heeft dit avontuur niet alleen bepaalde (en soms onderschatte) tekortkomingen aan het licht gebracht, maar het heeft hen vooral in staat gesteld om zich bewust te worden van de gevolgen die de systematische digitalisering van publieke en particuliere diensten in België kan hebben.

In totaal zijn er **350 deelnemers** bewustgemaakt.

Federale Prijs Armoedebestrijding

Op initiatief van Karine Lalieux (minister van maatschappelijke integratie en armoedebestrijding) werden dit jaar projecten die ongelijkheden in digitale vaardigheden terugdringen beloond met de Federale Prijs voor Armoedebestrijding 2022 van de FPOD Maatschappelijke Integratie.

Tijdens de prijsuitreiking werden negen projecten in de schijnwerpers gezet. Dit zijn projecten die, elk op hun eigen manier, innovatieve manieren aanreiken om mensen die digitaal kwetsbaar zijn te ondersteunen en die bijdragen aan het terugdringen van de digitale kloof in België.

Bibliotheken Zonder Grenzen won de prijs voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Deze prijs is een mooi teken van vertrouwen en erkenning voor het werk van onze teams, waardoor we nieuwe deuren kunnen openen in 2023.

GELIJKE KANSEN BEVORDEREN EN MENSEN HELPEN SLAGEN MET DIGITALE TECHNOLOGIE

Schoolachterstand, dubbelen, hiaten, beperkte lestijden, nieuwe leerdoelen, het excellentiepact... Maar ook zorgondersteuning, begeleiding, flipped classrooms, inhaallessen... Deze termen blijven de debatten over onderwijs in België domineren.

De schoolachterstand ten gevolge van de gezondheidscrisis in 2020 wordt geschat op ongeveer een half jaar voor Nederlandstalige leerlingen in het basis- en secundair onderwijs en volgens het Federaal Planbureau lijkt deze achterstand nog groter te zijn in de FWB. De gevolgen van de crisis zijn nog steeds zichtbaar bij de leerlingen en, wat nog zorgwekkender is, de daling van het onderwijsniveau gaat hand in hand met een toename van de ongelijkheid tussen leerlingen.

ONZE AANPAK

De Bibliotheken Zonder Grenzen zet zich sinds zijn komst naar België in voor gelijke kansen in scholen, met het idee dat scholen gelijke kansen moeten bieden aan iedereen, ongeacht gender of sociale achtergrond.
Dankzij Khan Academy hebben we de afgelopen vijf jaar de actoren die betrokken zijn bij het onderwijs voorzien van praktische oplossingen via een platform en op maat gemaakte opleidingen, om ervoor te zorgen dat onderwijs een hefboom voor emancipatie blijft.

ONZE IMPACT IN 2022

368.858
Franstalige gebruikers

127.001
Leerlingenaccounts

20.031
Leerkrachtenaccounts

Opgeleide personen in 2022:

316 Leerkrachten

112 Opleiders

Gegeven opleidingen:

27 Scholen

36 Buiten de school

Aantal inhouden:

meer dan **6.000** video's

en **10.000** oefeningen

Khan Academy
Digitaal onderwijs

Met Khan Academy bieden we actoren in het onderwijs een gratis, advertentievrij leerplatform met **toegang tot meer dan 6.000 educatieve video's en 10.000 oefeningen in wiskunde, wetenschap, economie en IT.** Met Khan Academy kunnen leerkrachten eenvoudig de voortgang van hun leerlingen bijhouden, remedial activiteiten in de klas opzetten en vooral persoonlijke begeleiding bieden.

Naast het creëren, aanpassen en online zetten van meer dan **800 stukken educatieve inhoud** dit jaar, bezochten de Khan Academy-teams niet minder dan **60 scholen.** Ze hebben meer dan **400 leerkrachten en opleiders** ondersteund en opgeleid in het gebruik van het platform.

INZOOMEN OP

KHAN4STEM
Voor een effectiever en inclusiever onderwijs in Europa op het gebied van wiskunde en wetenschap

In het kader van het Erasmus + KHAN4STEM-project werkt BZG België sinds februari 2022 samen met de Bulgaarse ngo «Education Without Backpacks» om de kennis en vaardigheden van Europese leerkrachten op het gebied van digitaal onderwijs te verbeteren. Dit project, dat in samenwerking met onderwijstechnologen en leerkrachten tot stand is gekomen, heeft tot doel het gevarieerde en meervoudige gebruik van digitale technologie in de klas aan te moedigen.

Het zal in 2023 worden afgerond in de vorm van een gids met best practices en verschillende online rondetafelgesprekken.

Educatieve Kit Khan Academy

In 2022 is een educatieve kit ontworpen om de opleiding van leerkrachten aan te vullen en het gebruik van Khan Academy op scholen makkelijker te maken. Deze kit bevat educatieve werkbladen over de belangrijkste concepten van het platform, stap-voor-stap advies over het navigeren door de Khan Academy en praktische werkbladen om leerkrachten te helpen de Khan Academy in hun lesmethoden op te nemen.

IN 2023

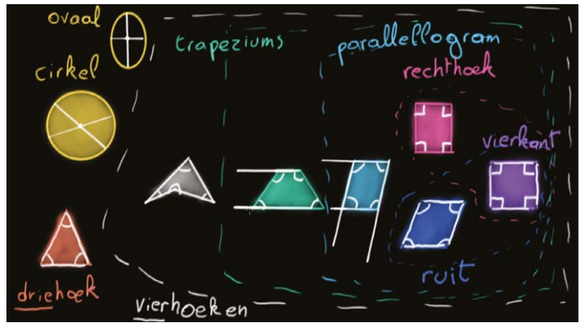

Khan Academy in het Nederlands

Het is officieel: BZG België is gestart met het aanpassen van Khan Academy-inhoud naar het Nederlands. Vanaf eind 2023 zal een deel van de wiskundecursussen op basisschoolniveau in de Nederlandstalige versie aangeboden worden.

In 2024 wordt de inhoud voor middelbare scholen aangepast. Op basis van de initiatieven in het Waalse en Brusselse Gewest zullen ook opleidingen worden voorzien voor actoren in het Nederlandstalig onderwijs.

DIGITAAL BURGERSCHAP EN WETENSCHAPSONDERWIJS

Er wordt meer tijd online doorgebracht, interacties op sociale netwerken overheersen, desinformatie en fake news nemen toe en de perceptie van de grens tussen het privé- en openbare leven vervaagt steeds meer. Ook in 2022 maakten het internet en sociale netwerken onze relaties complexer en gaven ze nog steeds aanleiding tot evenveel zorgen, vooral bij de jongste leden van de samenleving.

Met hun eerste smartphone op gemiddeld 11-jarige leeftijd zijn kinderen nog niet in staat om alle gevaren van het internet te ontcijferen en te begrijpen.
Een van de directe gevolgen van deze ontwikkeling is het cyberpesten onder jongeren. Volgens een onderzoek van de vereniging e-Enfance heeft ongeveer 20% van de kinderen te maken met cyberpesten, een percentage dat nog hoger wordt bij de overgang van de basisschool naar de middelbare school. Leraren zijn nog steeds onvoldoende uitgerust om met deze realiteit om te gaan. Van de ouders voelt 45% zich machteloos om hun kinderen online te begeleiden.

ONZE AANPAK

In de Federatie Wallonië-Brussel is meer dan de helft van de scholen nog niet betrokken bij mediawijsheid. Om het gebrek aan opleiding en tools voor leerkrachten en kinderen tegen te gaan, werken we al vier jaar met het Cyber Helden-project.

Mediawijsheid en onderwijs in digitaal burgerschap vanaf jonge leeftijd, waarbij ouders en leerkrachten betrokken zijn, is één van de beste manieren om online kwaadwilligheid te verminderen en de jongste kinderen de sleutels tot begrip te geven.

ONZE IMPACT IN 2022

395
opgeleide leerkrachten

149
opgeleide actoren

10.096
bewustgemaakte kinderen

281
betrokken scholen

108
georganiseerde activiteiten voor kinderen

60%
van de kinderen die door Cyber Helden is bereikt, weet nu hoe ze valse informatie op internet kan herkennen.

80%
van de leerkrachten en ouders die een opleiding hebben gevolgd, voelt zich nu meer op haar gemak bij het bespreken of ter sprake brengen van cyberveiligheid en/of digitaal burgerschap met hun kinderen/leerlingen.

Cyber Helden: Bewustmaking van 8- tot 13-jarigen zodat ze in alle veiligheid kunnen genieten van alles wat het internet te bieden heeft

Via het Cyber Helden-project willen we **kinderen de kennis bijbrengen die ze nodig hebben** om online goede gewoonten en reflexen te ontwikkelen. Bij deze aanpak betrekken we kinderen, leerkrachten en ouders, zodat de discussie verder gaat dan de schoolpoort.

BZG België biedt in het veld opleidingen voor leerkrachten en actoren buiten de school aan en ontwikkelt **educatieve tools om hen te begeleiden**, zoals de Escape Box en de educatieve kit van Cyber Helden. Onze teams houden ook informatiesessies voor ouders en organiseren virtuele en klassikale activiteiten voor kinderen.

INZOOMEN OP

De Cyber Captains: De overdracht tussen generaties aanmoedigen

In januari 2022 werden de eerste Cyber Captain-dagen gehouden in het CEPES-centrum in Jodoigne. Bewustmakingsdagen over cyberburgerschap tussen leerlingen van het middelbare onderwijs en de basisschool. De originaliteit van dit initiatief ligt in het feit dat het voor één dag de middelbare scholieren waren die de opleiderspet opzetten om de jongste kinderen over goed online gedrag bij te brengen.

Dit evenement tussen twee generaties was niet alleen educatief, het stelde sommige leerlingen ook in staat om zich uit te spreken en hun persoonlijke, soms moeilijke ervaringen te delen. De eerste feedback van de 400 opgeleide leerlingen heeft BZG België gesterkt in zijn vastberadenheid om deze actie in de toekomst te herhalen.

"Ik zou het fijn gevonden hebben als iemand mij toen ik jonger was had uitgelegd dat er verschillende manieren zijn om te praten op sociale netwerken."

Shanon, student bij CEPES Jodoigne

De Questionauten: jonge meisjes en jongens interesseren voor de wetenschap

De Questionauten is een leuke, educatieve webserie over wetenschap en bedoeld om de nieuwsgierigheid van jongeren te prikkelen en hen te inspireren om wetenschap te gaan studeren.

Onze ambitie met dit project is om belangstelling voor de wetenschap bij kinderen te wekken, in het bijzonder bij jonge meisjes. Volgens een studie van de Europese Commissie vertegenwoordigen zij minder dan een kwart van de afgestudeerden in ICT-gerelateerde gebieden.

In oktober 2022 werd het project voor het eerst omgezet in een fysieke activiteit op het I love Science!-festival. De deelnemende kinderen konden een uur lang Questionaut zijn. Hun missie: een van onze wetenschappelijke vragen beantwoorden met een zelfgemaakte video. BZG België hoopt deze activiteit bij toekomstige evenementen te kunnen herhalen.

DE INTEGRATIE VAN MENSEN MET EEN MIGRANTENACHTERGROND BEVORDEREN

Op 24 februari 2022 raakte Rusland in oorlog met Oekraïne. Sindsdien zijn de cijfers schrikbarend: 300.000 doden, 8 miljoen Oekraïense vluchtelingen in Europa en 5 miljoen binnenlandse ontheemden.

Vanaf het begin van de invasie kwam BZG in actie om Oekraïense inwoners, ontheemden en vluchtelingen te beschermen, ondersteunen en begeleiden in hun eigen land en in heel Europa.

ONZE AANPAK

Vanaf hun vertrek uit hun land van herkomst tot hun integratie in het gastland ondervinden migranten en vluchtelingen onderweg veel moeilijkheden.
In deze context zijn bescherming, begeleiding, informatie en psychosociale ondersteuning (met name voor vrouwen en kinderen) een prioriteit naast de primaire behoeften. In België heeft BZG zich gericht op de uitdaging om vluchtelingen op te vangen en te integreren.

ONZE IMPACT IN 2022

Meer dan **15.000** mensen zijn bereikt door onze verschillende initiatieven

700 boeken zijn uitgedeeld dankzij de Mon sac de livres-campagne

175 kinderen namen deel aan de Mon sac de livres-actie

4 Microbibliotheken en

1 spelbibliotheek zijn geopend in Belgische opvangcentra

De Bonjour Belgique-applicatie heeft meer dan **2.000** gebruikers

INZOOMEN OP

Microbibliotheken als toevluchtsoord voor ontsnapping en wederopbouw

Onze microbibliotheken zijn opgezet in opvang- en accommodatiecentra voor vluchtelingen en bieden migranten en vluchtelingen de kans om een paar uur te genieten van rust en normaliteit, ver weg van de oorlogsellende en dagelijkse stress.

Gezinnen die wachten op een regularisatie van hun situatie kunnen elkaar in deze gastvrije ruimten ontmoeten, plezier maken en de plaatselijke taal en cultuur leren kennen.

In 2022 hebben vier bibliotheken en één spelbibliotheek hun deuren geopend. In 2023 staat de opening van nog twee microbibliotheken op de planning.

Mon sac de Livres: Boeken als instrument voor sociale cohesie

Het project Mon sac de livres wil van het delen van een boek een manier maken om de wereld te openen en banden te smeden tussen kinderen uit verschillende landen en met verschillende sociale achtergronden.

In samenwerking met het Fonds Victor kon BZG-rugzakjes gevuld met boeken uitdelen aan 128 kinderen die onlangs in België zijn aangekomen. In elk van de tassen zaten boeken die speciaal voor hen waren uitgekozen door leerlingen van de Vierge Fidèle-school, en boeken die speciaal waren uitgekozen door onze teams. Het is een mooie gelegenheid om deze kinderen te helpen om lezen leuk te vinden, hen te helpen de taal te leren en hun nieuwe gastland te laten ontdekken.

De Belgische leerlingen die deelnamen aan de actie konden ook nadenken over de rol van het lezen en zich zo beter openstellen voor de wereld.

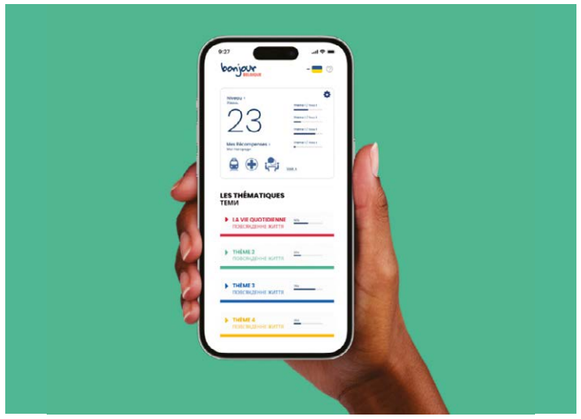

Lancering van Bonjour Belgique

Bonjour Belgique is ontwikkeld door BZG en is een gratis applicatie om snel Frans te leren, bedoeld voor Oekraïense vluchtelingen die onlangs in België zijn aangekomen. Elke les en oefening is georganiseerd volgens een thema van het dagelijkse leven van de nieuwkomers: tijdelijke bescherming aanvragen, een woning vinden, solliciteren, een buskaartje kopen...

De applicatie werd ontwikkeld in samenwerking met leerkrachten Frans en Oekraïens en biedt een thematische bibliotheek met culturele bronnen en informatie die helpt om België en zijn cultuur te ontdekken. Sinds de lancering ervan telt Bonjour Belgique al meer dan 2.000 downloads.

In 2023 wordt de applicatie Goeiemorgen België ontwikkeld waarmee mensen Nederlands kunnen leren vanuit het Oekraïens. Een versie Bonjour France bestaat al.

« Goeiemorgen België » en « Bonjour France » zijn toegankelijk door de Kajou-applicatie te downloaden in de Android Play Store of de iOS App Store.

« Lire avec les tout-petits »
Een eerste leesproject voor BZG België in 2023

Enkele jaren geleden al deed het ONE (Office de la Naissance et de l'Enfance, de evenknie van Kind en Gezin) de verontrustende vaststelling dat 50% van de kinderen jonger dan 30 maanden in de Federatie Wallonië-Brussel een taalachterstand had. Daarom besloten we **om de taalontwikkeling vanaf jonge leeftijd te ondersteunen.**

Het project «Lire avec les tout-petits» (Lezen met de kleintjes) is bedoeld voor zelfstandige thuisverzorgers en heeft als doel ondersteuning en tools te bieden om hen met **plezier te laten voorlezen en verhalen te vertellen aan hun onthaalkinderen.**

«Lire avec les tout-petits» is het eerste project van BZG België om het lezen te promoten. Na deze eerste ervaring denken we er nu al over om de komende jaren andere boekgerelateerde projecten te bedenken.

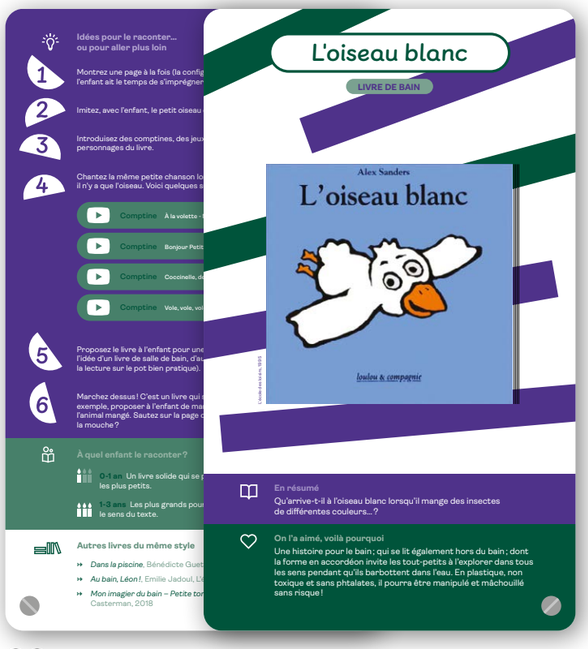

Educatieve middelen ontwerpen voor meer impact

Sinds de oprichting in België bedenkt en creëert BZG op maat gemaakte educatieve inhoud om aan de specifieke behoeften van het veld en van onze stakeholders te voldoen. Activiteitenboekjes, lespakketten, gidsen met goede praktijken, educatieve video's, ondersteunende boekjes, leeskits, bordspellen, enz. In de afgelopen 5 jaar hebben we een grote verscheidenheid aan middelen gecreëerd. Onze creativiteit om de uitdagingen in het veld aan te gaan kent geen grenzen!

In overeenstemming met de inhoudelijke richtlijnen van BZG verbinden we er ons toe om de meeste van onze creaties, inhouden en toepassingen onder een vrije licentie aan te bieden, zodat anderen de projecten die de organisatie opstartte kunnen hergebruiken. We garanderen dit engagement door het merendeel van onze middelen gratis ter beschikking te stellen.

Ontdek al onze middelen op:
www.bibzondergrenzen.be/bronnen/

VOORUITZICHTEN, FINANCIEEL VERSLAG EN INTERNATIONALE FOCUS

FINANCIËLE PERSPECTIEVEN

Ook in 2022 hebben we de financiering met onze bestaande partners verlengd, een sterk bewijs van hun vertrouwen in de kwaliteit en impact van onze projecten.

Voor de periode tot 2025 zijn er nieuwe financieringen vastgelegd waardoor de reeks BZG-projecten uitgebreid kunnen worden tot de drie Belgische gewesten. Een deel van deze substantiële financieringen zal worden gebruikt voor de aanpassing naar het Nederlands van de belangrijkste projecten van de organisatie, zoals het Khan Academy-platform en de applicatie Goeiemorgen België.

Deze investeringen helpen om van BZG België een echte nationale organisatie te maken, die in staat is om acties te ontwikkelen voor iedereen, met kennis van en respect voor de verschillen tussen de gemeenschappen in het land.

De groei van 2022 heeft al een impact gehad op de structuur van onze teams: nieuwe medewerkers, overdracht van middelen tussen projecten, enz. In 2023 zullen we blijven groeien, in het bijzonder door nieuwe Nederlandstalige collega's aan te nemen. De stabiliteit van onze financiering heeft ons ook in staat gesteld om te investeren in de versterking van onze interne structuur, ten dienste van de kwaliteit van onze projecten, met de oprichting van een apart educatief team, een hr-afdeling en een afdeling voor boekhouding en financiële controle.

FINANCIEEL VERSLAG 2022

Verdeling van de uitgaven per maatschappelijke missie in 2022

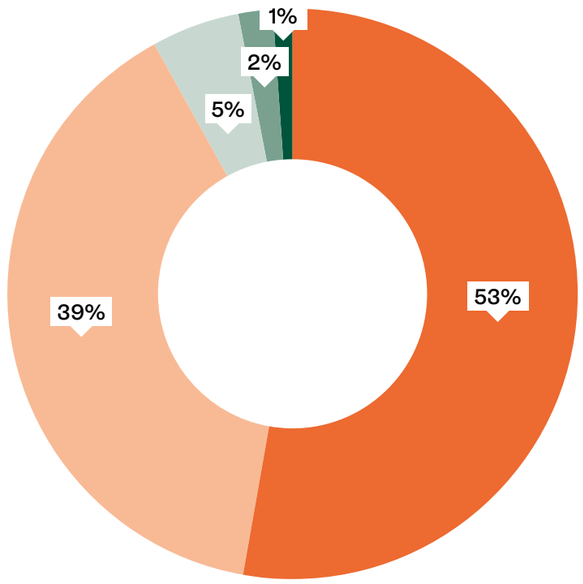

Verdeling van de verschillende subsidies in 2022

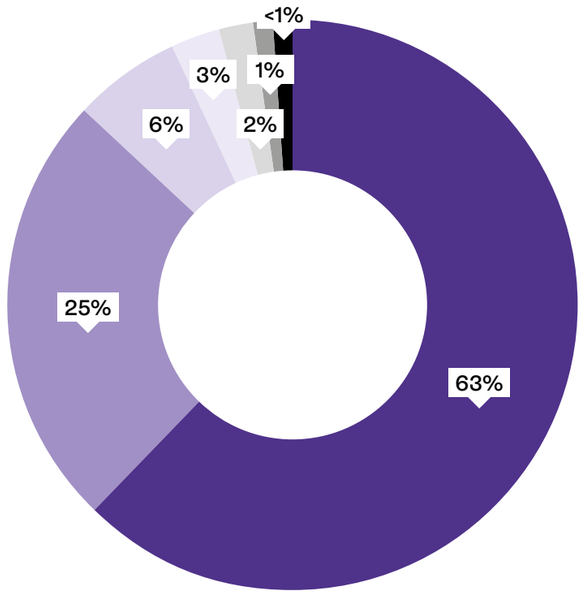

- Digitale Vaardigheden
- Fundamentele Kennis
- Integratie van mensen met een migrantenachtergrond bevorderen
- Bedrijfskosten
- Communicatie en fondsenwerving
- Bedrijven en privéfondsen
- Toelagen
- Regio's
- Sub-subsidies BZG-netwerken
- Europese commissie
- Gemeenschap
- Lokale overheden

Financieel product tussen 2020 en 2022

	2022	2021	2020	Ontwikkeling
Particuliere donaties en bedrijfssponsoring	997 988€	780 831€	617 586€	28%
Overheidssubsidies	358 498€	103 271€	0€	247%
Overige bedrijfsopbrengsten	469 683€	18 340€	16 588€	2461%
TOTAAL PRODUCTEN	1 826 168€	902 442€	634 174€	102%

BZG USA
Bibliotheken creëren daar waar ze nog niet zijn

Sinds 2014 helpen onze Amerikaanse teams bibliotheken te creëren, zowel qua structuur als qua diensten. Om dit te bereiken werken ze samen met openbare bibliotheken en een aantal buurtverenigingen om educatieve en culturele ruimten te creëren op ongebruikelijke locaties, in een poging om een meer afgelegen publiek te bereiken.

- **«Wash & learn»**: mediatheken in wasserettes om kwetsbare groepen te helpen met hun administratieve formaliteiten en het zoeken naar een baan.
- **«De puente a puente»**: verlaten panden worden omgevormd tot educatieve centra die onderling verbonden zijn, om de banden binnen gemeenschappen te herstellen na orkaan Maria in Puerto Rico.
- **«Manufactured Housing»**: «digitale inclusielabs» in achterstandswijken in Minnesota, om bewoners de kans te geven elkaar te ontmoeten en digitale basisvaardigheden te leren.

BZG FRANKRIJK
«Microbiblis» om opnieuw lokaal verbinding te maken

Sinds 2021 ondersteunen BZG en de Cultura Foundation de oprichting van microbibliotheken (of «microbiblis») in heel Frankrijk om lokale gemeenschappen weer met elkaar in contact te brengen.

Na verschillende oproepen voor projecten met steun van het Franse Ministerie van Cultuur kregen zestig prijswinnaars een beurs van 1.200 speciaal voor hun project geselecteerde boeken, evenals langetermijnsteun van BZG om hen te helpen hun «microbibli's» tot leven te brengen. Deze leefruimten worden gerund door verenigingen, winkeliers of mensen met een passie voor lezen en zijn niet bedoeld om te concurreren met openbare bibliotheken.

Laatstgenoemden werken samen met lokale openbare leesinstellingen en lokale partners om het bestaande culturele aanbod aan te vullen. In 2023 en 2024 zullen toekomstige prijswinnaars deze groep microbibliothecarissen versterken.

BZG ITALIË
De meest kwetsbaren ondersteunen op weg naar inclusie

De Italiaanse tak van BZG werd opgericht in 2021 en bevordert intercultureel onderwijs en de sociaal-professionele inclusie van kansarme bevolkingsgroepen in heel Italië.

- **Meertalige microbibliotheken** om voortijdig schoolverlaten tegen te gaan op multiculturele scholen in de buitenwijken van Milaan, Rome en Turijn.
- **Een oriëntatiekit «Pro'Pulsione»** om jonge vluchtelingen te helpen toetreden tot de arbeidsmarkt en hun zelfvertrouwen te vergroten.
- **Een educatief spel «Codybag»** om computationeel en intercultureel denken te trainen: een bord, pictogrammen, dobbelstenen, kaarten en speldynamiek om stereotypen te bestrijden en nieuwe culturen te ontdekken.

DANKZIJ HEN KAN BIBLIOTHEKEN ZONDER GRENZEN ACTIE ONDERNEMEN IN BELGIË !

Raad van Bestuur

Patrick Weil
Tristan Storme
Jean Louis De Brouwer
Natacha Wallez

Directie, communicatie, boekhouding & RH

Dimitri Verboomen
Natascha Delahaut
Philippe Courtois
Catherine Mantell
Donatienne Vanheule

Programmamanager

Victoire Dunker
Justine Cocset
Anahita Sabouri
Gabriela Elgegren

Team Educatie

Stéphanie Kleinen
Camille Laurent
Robin D'hooge
Éléonore Lantaz

Team Digitale Inclusie

Charlotte Gaumeton
Anne Marioné
Alice Auxenfants
Marie-Charlotte Crespin

Team Khan Academy

Cécilia Icard
Charlotte Cornet
Axelle Lambotte
Elisabeth Persenaire

Team Cyber Helden

Jonas Otterström
Hanne Ghesquiere
Brieuc Tollenaere

ZIJ HEBBEN ONS GESTEUND IN 2022

Onze financiële partners

Onze uitvoerende partners

E-Classe

Fonds Victor

Ukrainian Voices

Bibliotheken
Zonder Grenzen
BELGIË

Jouw giften maken onze acties mogelijk!

Wil je ons steunen en helpen om onze projecten uit te voeren?
Doe een gift op de rekening van de Vrienden van Bibliotheken Zonder Grenzen
van de Koning Boudewijnstichting.

Blijf op de hoogte van de organisatie op

www.bibliosansfrontieres.be @bibliosansfrontieres.be

@bsf_belgium @bsf-belgium